

Verksamhetsplan och Budget Universitetskanslersämbetet 2025



Verksamhetsplan och Budget Universitetskanslersämbetet 2025

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2025

Författare: Ledningsstöd

Diarienummer: 112-00610-24

Universitetskanslersämbetet • Hammarbybacken 31 • Box 6024, 121 06 Johanneshov
tfn 08-563 085 00 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Inledning	4
Kvalitetspolicy	4
Myndighetsgemensamma prioriteringar	8
Fortsatt medlemskap i ENQA.....	8
Fokus forskning.....	8
Avdelningsövergripande arbete.....	9
Ledarskap och arbetsmiljö	10
Inriktning 2026–2027	10
Avdelningarnas fokus.....	11
Avdelningen för verksamhetsstöd	11
Analysavdelningen	12
Juridiska avdelningen.....	13
Utvärderingsavdelningen.....	14
Budget 2025	17
Ekonomiska förutsättningar.....	17
Avdelningarnas budget 2025.....	18
Myndighetsövergripande riskanalys 2025	20
Riskskala.....	20
Risker.....	22

Inledning

Vi går in i 2025 med en ny ledning, lite av ett generationsskifte, då myndigheten funnits över 10 år. Vi har med oss nya insikter från flera externa granskningar, inte minst från Statskontorets myndighetsanalys (2024). Statskontoret beskriver UKÄ som en i huvudsak välfungerande myndighet som uppvisar goda resultat, särskilt när det gäller kärnuppgifterna kvalitetssäkring, tillsyn och uppföljning, och att myndighetens målgrupper generellt sett har ett högt förtroende för UKÄ. Det är något att ta fasta på när vi fortsätter att utvecklas.

En insikt är att verksamhetsutveckling och ekonomistyrning tydligare behöver ha sin grund i kärnuppdrag och hanteras i linjen. Det är vad som beskrivs som ”back to basic”. Den strategiska verksamhetsutvecklingen som i hög grad drivits med stöd av konsulter och som mest innefattade över 30 pågående projekt, är i sin dåvarande form avslutad. Ledningsgruppen äger frågan över vilka utvecklingsprojekt UKÄ behöver prioritera kommande år, detta baserat på verksamhetens behov för att utföra sina uppgifter.

UKÄ går in i ett verksamhetsår med minskade resurser vilket kommer att ställa krav på oss att ytterligare utveckla hur vi arbetar.

Som utgångspunkt i planeringen för 2025 har vi att förhålla oss till vår instruktion, regleringsbrev, lagar och förordningar samt interna styrdokument. Dessa är styrande både för prioriteringar och överväganden i verksamhetsplanen samt för planering av verksamhetens aktiviteter.

Kvalitetspolicy

UKÄ:s vision är Granskning för utveckling – vi säkrar Sverige som kunskapssamhälle. I UKÄ:s kvalitetspolicy, som ger en övergripande riktning för myndighetens verksamhet, finns förutom visionen, fyra övergripande mål för verksamheten (Tabell 1). För att uppnå målen finns även ett antal aktiviteter angivna.

Tabell 1. UKÄ:s fyra mål och aktiviteter genom vilka UKÄ uppnår målen.

Mål	Aktiviteter
1. Vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning	Vi producerar tillförlitlig kunskap om högre utbildning och forskning i form av statistik, analyser, kvalitetsgranskningar, juridisk tillsyn och nämndstöd.
2. Skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling	Vi utför vårt uppdrag i dialog med representanter för universitet- och högskolor, intresseorganisationer, forskningsfinansiärer, studentorganisationer, arbetsgivarorganisationer, politiker och andra beslutsfattare. Vi är en användarvänlig

	kunskapsorganisation och våra resultat är lättillgängliga via våra olika och alltmer digitaliserade kommunikationskanaler.
3. Vara en attraktiv arbetsplats där engagerade medarbetare kan utvecklas	Vi arbetar för att UKÄ ska vara en attraktiv arbetsplats där medarbetarna känner arbetsglädje och trivsel, har goda förutsättningar att göra ett bra jobb, är delaktiga och ser sitt arbete som en del av hela UKÄ:s uppdrag. Vårt systematiska arbetsmiljöarbete bidrar till en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv. Medarbetarnas kompetens tas till vara och det finns möjlighet till utvecklingsvägar och relevant kompetensutveckling.
4. Arbeta samordnat och resurseffektivt	Kunskapsutbyte, samverkan och samarbete mellan avdelningarna är ett naturligt arbetssätt på UKÄ. Vi genomför verksamheten med effektivitet och god hushållning som ledstjärnor. Vi har etablerade rutiner för verksamhetsutveckling och innovation.

Visionen och målen fungerar som en samlande röd tråd för vår verksamhet när vi arbetar med våra kärnuppdrag.

Vilka effekter UKÄ:s arbete får ser vi på olika sätt. Med hjälp av dialog och ett antal indikatorer kan vi göra välgrundade antaganden om vårt arbete, vilket gör att vi känner oss trygga med att vi arbetar i rätt riktning. Vi har tagit fram ett antal indikatorer som ett stöd för att följa upp att vi styr mot målen, vår vision och hela vårt uppdrag enligt instruktionen och ett omtag påbörjades under 2024 (Tabell 2).

I samband med att vi utvecklar arbetet med en mer sammanhållen och agil verksamhets- och ekonomistyrningsmodell kommer kvalitetspolicy och indikatorer att ses över.

Tabell 2. Mål, effekter och indikatorer.

Mål	Önskad kortsiktig effekt	Önskad långsiktig effekt	Indikator
Vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning	Lärosätena använder data från UKÄ i sitt arbete och för dialog med UKÄ för att utveckla och effektivisera verksamheten.	Lärosätena använder data från UKÄ i sitt arbete och för dialog med UKÄ för att utveckla och effektivisera verksamheten.	Antal visningar och nedladdningar av olika former av statistik och publikationer och deltagande och aktivitet på våra seminarier och möten.
	Uppdragsgivare och sektorn använder information från UKÄ som grund för att ta välgrundade beslut.	Uppdragsgivare och sektorn använder information från UKÄ som grund för att ta välgrundade beslut.	Antal leveranser från UKÄ, visningar, nedladdningar, förekomst i redaktionell media av material som UKÄ publicerat. Regeringsbeslut,

			nya uppdrag till myndigheter och ändrad lagstiftning och förändrade arbetsätt och beslut i sektorn.
	Att vi bidrar till de nationella jämställdhetspolitiska målen och i enlighet med JiM-programmet bidrar till att öka jämställdheten i samhället.	Att vi bidrar till de nationella jämställdhetspolitiska målen och i enlighet med JiM-programmet bidrar till att öka jämställdheten i samhället.	Ny information kopplat till jämställdhetsområdet finns med i våra beslut/rapporter och yttranden. Antal nedladdningar av publiceringar där resultat presenteras som har bäring på jämställdhet.
Skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling	Lärosätena genomför åtgärder som syftar till att förbättra utbildningarnas kvalitet.	Ökad kvalitet på utbildningar.	Åtgärder på lärosätena som följd av utvärderingarna samt i vilken grad lärosätena upplever att utvärderingarna har bidragit till att utveckla kvaliteten.
	Lärosätena genomför vid behov åtgärder som syftar till att förbättra rättssäkerheten för studenter.	Rättssäkerheten för studenterna är hög och lärosätena följer lagar och förordningar.	Förändringar på lärosätena i syfte att förbättra rättssäkerheten som följd av ställningstagande från UKÄ.
	Ökad effektivitet i lärosätenas resursutnyttjande	Ökad effektivitet i lärosätenas resursutnyttjande	Statistik som visar hur effektiviteten har utvecklats över tid.
Vara en attraktiv arbetsplats där engagerade medarbetare kan utvecklas	Medarbetare som är friska/mår bra på jobbet.	Medarbetare som är friska/mår bra på jobbet.	Sjukfrånvaro jämfört med andra jämförbara myndigheter uppdelat i sjukfrånvaro på kort- och lång sikt.
	Medarbetare som trivs och känner att de kan utvecklas inom de ramar som myndigheten har.	Medarbetare som trivs och känner att de kan utvecklas inom de ramar som myndigheten har.	Medarbetarnas nöjdhet/förutsättningar för den egna arbetsprestationen sett över tid. Utveckling av den psykosociala och fysiska arbetsmiljön.

	En relevant personalsammansättning och en rimlig personalomsättning.	En relevant personalsammansättning och en rimlig personalomsättning.	Personalomsättning i relation till jämförbara myndigheter i Stockholm. Andel medarbetare som har arbetat längre än tre år. Hur mycket resurser vi lägger på rekrytering.
Arbeta samordnat och resurseffektivt	Kortare handläggningstider gällande tillsyn och ÖNH, större flexibilitet i ärendeprocesserna med bibehållen kvalitet.	System för att förkorta handläggningstider utan att ge avkall på kvalitet.	Snittkostnad per ärende. I förlängningen också snittid för ärendehandläggning. Hantera fler ärenden utan att öka kostnaderna med bibehållen rättssäkerhet.
	Ekonomiskt utfall skiljer sig inte mer än 3 procent från budget.	Ekonomiskt utfall skiljer sig inte mer än 3 procent från budget.	Skillnad mellan ekonomiskt utfall och budget.

Myndighetsgemensamma prioriteringar

I sin myndighetsanalys av UKÄ¹ gjorde Statskontoret bedömningen att UKÄ har förutsättningar att producera verksamhet på den höga nivå vi gjort men med mindre resurser. Det kommer vi att behöva göra under de kommande åren då UKÄ:s anslag minskar från de nivåer vi haft de senaste åren. Statskontorets myndighetsanalys av UKÄ från 2024 har fungerat som avstamp för flera av de utvecklingsområden som ledningsgruppen arbetar vidare med. Ledarskapsfrågor och arbetsmiljöfrågor lägger grunden för det kultur- och strategiarbete vi har framför oss de kommande åren.

Fortsatt medlemskap i ENQA

I Europa finns det standarder och riktlinjer (ESG) för kvalitetssäkring av högre utbildning som överenskommit inom det europeiska området för högre utbildning (EHEA). Sedan 2020 är UKÄ fullvärdig medlem i ENQA, efter att ha bedömts uppfylla kraven i ESG.

Våren 2024 anmälde UKÄ att vi avser genomgå extern granskning för förnyat medlemskap i ENQA respektive fortsatt registrering i EQAR. I början av 2025² lämnar UKÄ in sin självvärderingsrapport och under våren genomför ENQA:s bedömargrupp platsbesök vid UKÄ. Efter att ENQA återkommit med sin rapport under hösten har UKÄ möjlighet att ansöka om förnyat medlemskap och fortsatt inkludering i EQAR:s register.

Ansökan om förnyat medlemskap i ENQA innebär en värdefull möjlighet för intern organisationsutveckling och ett verktyg i myndighetens eget kvalitetssäkringsarbete. Självvärderingsprocessen inför ENQA-granskningen, efterföljande platsbesök och intervjuer och ENQA:s bedömning av UKÄ involverar hela myndigheten och ses som ett tillfälle att reflektera över interna utvecklingsområden.

Fokus forskning

UKÄ har i uppdrag att granska universitets och högskolors verksamhet, vilket innefattar både utbildning och forskning. Under 2025 kommer vi att utveckla våra analyser för att i än större utsträckning än tidigare täcka

¹ Myndighetsanalys av Universitetskanslersämbetet. Statskontoret. 2024:2.

² Senast 250228

in forskningsområdet. Arbetet med fokus på forskning kommer att pågå flera år framöver.

I slutet av 2024 presenterade regeringen mandatperiodens forsknings- och innovationsproposition vars fokus är excellens, internationalisering och innovation. I propositionen hänvisar man till en rad rapporter och statistik från UKÄ som man använt som underlag och man beskriver två uppdrag som kommer att ges till UKÄ. Det är ett uppdrag där UKÄ tillsammans med Vetenskapsrådet ska analysera jämställdheten vid svenska lärosäten och det andra är fortsättning på ett uppdrag om rekryteringsmål för nyanställda professorer.

Avdelningsövergripande arbete

Då många av de uppdrag UKÄ får är komplexa, ställer det krav på nya angreppssätt där flera expertfunktioner inom myndigheten samarbetar. Under året planerar vi att fortsätta utveckla arbetssätten för det och kommer även bedriva projekt där avdelningsövergripande samarbeten praktiseras. Exempelvis fortsätter arbetet med djupgranskning av civilingenjörsutbildningar och andra tekniska utbildningar för att skapa kunskapsunderlag för kommande utbildningsutvärdering av civilingenjörsutbildningar.

Vi tar också ett ökat gemensamt ansvar för regeringsuppdrag. Ett exempel är uppdraget om att kartlägga åtgärder mot fusk vid distansstudier där alla tre sakavdelningarna är involverade. Arbetet leds av en projektledare på utvärderingsavdelningen och uppdraget samordnas med vårt arbete med 2024 års studentspegel samt rättsfall om disciplinärenden vid universitet och högskolor.

Ledningsgruppen har påbörjat ett utvecklingsarbete med en mer sammanhållen och agil verksamhets- och ekonomistyrningsmodell och med en planering som sträcker sig över tre år. Verksamhetsplaneringen ska också tydligare ta sin utgångspunkt i kärnverksamheten och avdelningarna kommer ha fokus på att i högre grad planera gemensamt. Vi kommer även att fortsätta arbetet med att integrera jämställdhetsarbetet i ordinarie processer³ och senast den 20 januari, 2026 ska vi inom ramen för JiM⁴-programmet redovisa resultat och om möjligt effekter av genomfört arbete under innevarande programperiod.⁵

Under 2024 utvecklades portföljstyrningsmodellen och hur vi ska arbeta med att driva gemensamma utvecklingsprojekt är ett arbete som pågår under 2025. Då många av projekten sannolikt rör olika former av digitalisering har IT-funktionen en viktig roll.

³ Se Plan för UKÄ:s arbete med jämställdhetsintegrering 2022-2025

⁴ JiM – Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter

⁵ Regeringsbeslut A2024-01457

Under året kommer även ett första utvecklingsarbete av myndighetens externa webbplats initieras och genomföras. Arbetet leds av kommunikationsfunktionen med representanter från samtliga avdelningar samt en extern referensgrupp med intressenter.

Ledarskap och arbetsmiljö

I och med att UKÄ:s nya ledning är på plats, är det en naturlig tidpunkt att etablera den ledarskapskultur som ska präglade organisationen framåt. Under 2025 inleder den nya ledningsgruppen ett arbete med att tydliggöra och enas kring centrala frågor som strategi, samarbetsformer och beslutsprocesser. Arbetet kommer att omfatta att fastställa långsiktiga mål och prioriteringar, utveckla effektiva sätt att samarbeta och kommunicera inom gruppen och med resten av organisationen, samt tydliggöra ansvar och befogenheter för att skapa en smidig beslutsprocess. En viktig del är också att skapa en gemensam ledarskapskultur som speglar organisationens värderingar och mål. Vidare kommer ledningsgruppen att arbeta för att stärka medarbetarnas förutsättningar för en hållbar och stimulerande arbetsmiljö. Arbetet planeras att pågå under flera år framöver.

Inriktning 2026–2027

Genomförda analyser med fokus på ingenjörutbildningar följs under 2026 upp med utvärderingar av utbildningar som leder till civilingenjörsexamen med inriktning mot datateknik och energiteknik. Arbetet med fokus mot ingenjörutbildningar kan senare komma att kompletteras med ytterligare aktiviteter under 2026–2027.

Den stora enkätundersökningen Studentspeglarn om studenters situation kommer att genomföras 2026.

Under 2027 planerar myndigheten att genomföra en tematisk utvärdering med inriktning mot studentinflytande. Bakgrunden är att UKÄ återkommande i bland annat lärosätesgranskningar har kunnat konstatera brister kopplade till studentinflytande bland annat genom brister i kursvärderingar och återkoppling.

Avdelningarnas fokus

En stor del av UKÄ:s verksamhet utgörs av löpande och regelbundet återkommande uppdrag inom alla våra sakområden och som hanteras av de olika avdelningarna. Vi har regeringsuppdrag som sträcker sig över flera år och utöver det som finns i regleringsbrevet behöver vi ha beredskap för nya uppdrag under året.

Avdelningen för verksamhetsstöd

Avdelningen för verksamhetsstöd har till uppgift att

- stödja generaldirektören vid ledning, planering och uppföljning av myndighetens verksamhet
- stödja myndighetens avdelningar när det gäller arkiv och registratur, ekonomi, kommunikation, IT, HR-frågor, lokaler, reception och kontorsservice
- samordna, planera och utveckla myndighetsgemensam verksamhet.⁶

Verksamhetsstöds uppdrag är brett och omfattande, där ett av de viktigaste områdena är att ge stöd till UKÄ:s medarbetare och chefer. En central del i detta uppdrag är att utveckla myndighetens ekonomi- och verksamhetsstyrning så den blir mer sammanhållen. Arbetet kommer att fokusera på att förbättra och effektivisera processer och arbetssätt inom budgetering, uppföljning, rapportering samt verksamhetsplanering och uppföljning. Med det nuvarande ekonomiska läget som bakgrund, kommer en särskild insats att göras för att stärka det ekonomiska stödet till chefer inom organisationen. Syftet är att etablera en mer sammanhållen och behovsanpassad modell för ekonomistyrning, som bättre stödjer myndighetens övergripande mål och krav.

Utvecklingsarbetet kommer att genomföras i nära samarbete mellan Verksamhetsstöd och sakavdelningarna och inleds under 2025. Arbetet kommer att pågå under en flerårig period, med en planerad fortsättning även under 2026 och 2027, för att säkerställa hållbara och långsiktiga förbättringar.

Ett ytterligare fokusområde under 2025 är avdelningens arbetsmiljö. Det arbete som initierades under hösten 2024 kommer att fortsätta och utvecklas för att säkerställa en hållbar och stimulerande arbetsmiljö för alla medarbetare.

Under 2025 inleds också ett utvecklingsarbete för att förbättra UKÄ:s externa webbplats, med målet att göra den mer lättnavigerad och aktuell.

⁶ Universitetskanslersämbetets arbetsordning 2024-04-02

Syftet är att underlätta för våra intressenter att snabbt och enkelt hitta den information de söker, samtidigt som vi säkerställer att all information är uppdaterad och relevant.

Likt flera andra myndigheter har UKÄ fått i uppdrag i årets regleringsbrev att i slutet av året redogöra för hur vi arbetar med att stärka arbetet med myndighetens egna informations- och cybersäkerhet och hur vi planerar för att möta framtida behov. Avdelningen för verksamhetsstöd håller ihop myndighetens arbete inom det här området.

Kort om vad som sker 2026–2027

Under 2026–2027 kommer arbetet med att utveckla ekonomi- och verksamhetsstyrning som beskrivs ovan att fortsätta, liksom arbetet med att skapa goda förutsättningar för en stimulerande och hållbar arbetsmiljö.

Analysavdelningen

Analysavdelningen har till uppgift att

- ansvara för granskning av hur effektivt verksamheten bedrivs vid universitet och högskolor
- ansvara för uppföljning, omvärldsbevakning och analys av frågor inom myndighetens ansvarsområde
- ansvara för den officiella statistiken. Av 10 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken framgår att en statistikansvarig myndighets verksamhet för framställning av statistik ska vara organiserad så att den är avgränsad från myndighetens verksamhet i övrigt. Analysavdelningen är en sådan självständig verksamhetsgren som avses i 8 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).⁷

Universitets och högskolors verksamhet innefattar utbildning, forskning och samverkan. Under 2025 kommer analysavdelningen att utveckla sina analyser för att i större utsträckning än tidigare täcka in forskning då utbildning till övervägande del hittills varit i fokus. Ett annat utvecklingsområde för avdelningen under 2025 kommer att vara effektivitetsgranskningar. I sin myndighetsanalys pekar Statskontoret på att UKÄ i högre grad bör prioritera uppgiften, och som ett led i att öka ambitionsnivån och tydligare definiera effektivitetsbegreppet tar avdelningen hjälp av en extern rådgivande grupp.

Avdelningens övriga prioriteringar under året innefattar genomförande både av återkommande och nya analyser, samt etablering av ny officiell statistik. Årsrapporten är en av analysavdelningens största leveranser och

⁷ Universitetskanslersämbetets arbetsordning 2024-04-02

vi publicerar regelbundet även en engelsk version av den, vilket kommer att göras under 2025.

Många regeringsuppdrag koordineras av avdelningen, exempelvis uppföljning av de konstnärliga utbildningarnas bidrag till kompetensförsörjning samt kartläggning och analys av förutsättningar för små ämnen, särskilt småspråk i högskolan. Även sammanställning av förslag i tidigare utredningar och rapporter om universitet och högskolors associationsform och att följa upp och utvärdera utfallet av de mål som lärosätena har för könsfördelning bland nyrekryterade professorer och andelen biträdande lektorer koordineras av analysavdelningen.

Avseende uppdraget om myndighetssamverkan i syfte att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning, pekade regeringen inför 2024 ut fyra prioriterade områden för samverkan. Arbete med områdena nedan pågår och kommer att återrapporteras till regeringen i mars 2025

- arbete med analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning
- stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete
- utbildning för klimatomställningen
- insatser för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics).

Kort om vad som sker 2026–2027

Avdelningens fokus behöver gradvis breddas under perioden för att täcka in hela UKÄ:s uppdrag. Det innebär bland annat att utveckla analyser om forskning och om högskolan som system.

Juridiska avdelningen

Juridiska avdelningen har till uppgift att

- utöva tillsyn över universitet och högskolor
- sköta administrativa, handläggande och föredragande uppgifter åt Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) och Högskolans avskiljandenämnd (HAN)
- samordna myndighetens förvaltningsrättsliga frågor och ge internt stöd i andra juridiska frågor.⁸

Juridiska avdelningens arbete med tillsynsanmälningar är viktigt både för enskilda individer och högskolesektorn. Det gäller också handläggningen av ärenden åt ÖNH och HAN. Avdelningen kommer att

⁸ Universitetskanslersämbetets arbetsordning 2024-04-02

fortsätta att prioritera dessa uppgifter även 2025. Under 2025 kommer vi dessutom att ta fram en rapport med uppdaterad information och statistik om ärendena vid HAN. Vi fortsätter även att utreda rättsliga frågor om så kallade studieavbrott och kommer att publicera resultatet i en rapport. Vidare kommer avdelningen att följa upp lärosätenas åtgärder med anledning av rapporten *Doktorander med utländsk stipendiefinansiering* (2024:20).

Som en följd av resultatet från den samordnade granskningen av uppdragsutbildning kommer vi under året att påbörja arbetet med att ta fram en ny juridisk vägledning om uppdragsutbildning. Mot bakgrund av rekommendationerna i Statskontorets rapport kommer vi även att genomföra en analys av tillsynens effekter.

Kort om vad som sker 2026–2027

UKÄ har tidigare genomfört lärosätetsinsyn där vi granskat samtliga lärosätens regeltillämpning inom olika områden. Under 2026 avser vi att påbörja planeringen för en ny omgång lärosätetsinsyn. Planeringen kommer att ske gemensamt med övriga avdelningar. Åren 2026–2027 avser vi även att publicera en ny upplaga av vägledningen *Rättssäker examination*.

Utvärderingsavdelningen

Utvärderingsavdelningen har till uppgift att genomföra kvalitetssäkring av universitetens och högskolornas verksamhet genom

- granskning av kvalitetssäkringsarbete
- utvärdering av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå
- tematiska utvärderingar
- prövning av frågor om examenstillstånd på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Utvärderingsavdelningen har också till uppgift att samordna ett nätverk mellan myndigheter som följer upp, utvärderar och analyserar verksamheten vid universitet och högskolor.⁹

Under 2025 beslutas de första tre lärosätetsgranskningarna efter metodutvecklingen. Lärdomar från dessa granskningar samlas upp för att kunna bidra till mindre justeringar i metodiken. Under året påbörjas också lärosätetsgranskningar vid fem lärosäten. Uppföljningar genomförs även avseende de lärosäten som fick det samlade omdömet godkänt

⁹ Universitetskanslersämbetets arbetsordning 2024-04-02

kvalitetssäkringsarbete med förbehåll i samband med omgång 8 och i ett enstaka fall från omgång 7 i den föregående granskningscykeln.

Utbildningsutvärderingar påbörjas av utbildning som leder till psykologexamen och utbildning som leder till socionomexamen, utvärderingarna slutförs under 2026. Parallellt med detta sker uppföljningar av utbildningsutvärderingar samt tematiska analyser med koppling till utbildningsutvärderingarna.

Utvärderingsavdelningen kommer att ansvara för regeringsuppdraget om uppföljning och utvärdering av försöksverksamheten med kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). Uppdraget delredovisas den 1 oktober 2025 och den 1 februari 2027 samt slutredovisas senast den 1 oktober 2028.

Avdelningen kommer under året att genomföra en tematisk analys av lärosätens hantering av språkpolitik och språkval. Arbetet har initierats med anledning av att det i våra granskningar har konstaterats att utländska studenters och doktoranders möjlighet att utöva sitt lagstadgade inflytande begränsas av språkbarriärer. Kopplat till utvecklingen med bland annat fler gemensamma program och stark svensk medverkan i Europauniversitetsallianser, där gällande svenska regelverk kan försvåra för lärosäten.

Rapporten *Utvärderingars inverkan på den administrativa bördan i högskolesektorn (2024)* skriver fram aktiviteter som myndigheten ska utföra för att bidra till minskad arbetsbörda. Aktiviteterna kommer att beskrivas närmare i ett internt projekt som leds av Utvärderingsavdelningen.

Under 2024 inleddes ett avdelningsövergripande projekt som syftar till att utveckla bedömarutbildningen inom de olika komponenterna. Projektet avslutas våren 2025 och testas i skarpt läge i samband med de lärosätessgranskningar som startar under året.

Enligt instruktion ska UKÄ ansvara för och samordna ett nätverk mellan myndigheter som följer upp, utvärderar och analyserar verksamheten vid universitet och högskolor. Under 2025 kommer bland annat förslagen från rapporten om lärosätenas administrativa börda att fortsatt diskuteras i nätverkets ledningsgrupp.

I linje med UKÄ:s kunskapsbaserade arbetssätt och vår strävan att minska lärosätenas administration kommer våra egeninitierade projektet att i möjligaste mån använda sig av data och material som finns tillgängliga genom UKÄ:s granskningar och analyser och från tillgängliga dokument vid lärosätena och andra myndigheter.

Kort om vad som sker 2026–2027

Under 2026 påbörjas lärosätesgranskningar vid sex lärosäten och under 2027 ytterligare sex lärosäten enligt den plan som är fastställd. Det finns också en planerad kvarstående uppföljning 2026 från föregående granskningscykel.

Avdelningen avser också att under 2026 inleda tidigare uppskjuten utbildningsutvärdering av utbildning på forskarnivå inom medicin och hälsovetenskap; fysiologi, kirurgi, odontologi. Utbildningsutvärdering av utbildning som leder till speciallärar- och specialpedagogexamen planeras att inledas under 2027.

Projekt kopplade till utvecklingen av transnationell kvalitetssäkring inom det europeiska utbildningsområdet bedömer vi kommer att behövas under 2026–2027. Detta för att skapa bättre förutsättningar för UKÄ och för de svenska lärosätena att hantera utvecklingen mot transnationell kvalitetssäkring inom EHEA.

Budget 2025

Ekonomiska förutsättningar

Den 17 december 2024 fattade Sveriges riksdag beslut om budget för 2025. Beslutet fattades i enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2025 om hur pengarna inom utgiftsområdet (16 Utbildning och universitetsforskning) ska fördelas. Enligt beslutet tilldelas UKÄ ett anslag om 173 554 tkr för 2025. Regeringen anger att anslaget får användas för Universitetskanslersämbetets förvaltningsutgifter.

Regeringen bedömer att Universitetskanslersämbetet har möjlighet att genomföra sina uppgifter med något minskade resurser (Tabell 3). Det är i linje med Regeringens inriktning att effektiviteten inom statsförvaltningen ska öka. UKÄ:s anslag minskas därför med 2 500 tkr 2025 i jämförelse med 2024 års nivå (176 022 tkr) och kommer fortsatt ligga på en liknande nivå fram till 2028. Med anslag på denna lägre nivå och en plan för att återbetala anslagskrediten prognostiserar UKÄ att tillgängliga medel minskar med ca 20 000 tkr 2024 och 2025. En förutsättning för att de tillgängliga medlen inte ska minska ytterligare är att UKÄ fortsätter arbeta med uppdraget Nationella vårdkompetensrådet (särskilda medel) samt att Regeringen hörresammar myndighetens äskade om 2 000 tkr.

Tabell 3. Anslagsutveckling Universitetskanslersämbetet (belopp i tkr).

Finansiering (tkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Anslag	176 455 ¹	173 554	166 571 ²	169 479 ²	172 868 ²
Återbetalning anslagskredit		-11 830	-5 206	-4 997	-5 084
Anslagskredit	11 830	5 206	4 997	5 084	0
Särskilda medel (ramanslag)	1 760	2 000	2 000	2 000	2 000
Äskande	0	0	2 000	2 000	2 000
Tillgängliga medel	190 045	168 930	170 362	173 566	171 784
Övriga intäkter	1 210	1 100	1 200	1 100	1 200
Summa intäkter	191 255	170 030	171 562	174 666	172 984

¹ Ramanslag enligt regleringsbrev 2025 om 176 022 tkr plus anslagssparande om 433 tkr från 2023.

² Motsvarar tkr i 2025 års prisnivå.

Tabell 3 visar att UKÄ under 2025 beräknas ha 168 930 tkr i tillgängliga medel. De tillgängliga medlen beräknas på anslaget på 173 554 tkr som UKÄ tilldelas för 2025 och den anslagskredit om 5 206 tkr som UKÄ planerar att nyttja under året. Utöver det planerar UKÄ att 2025 återbetala den nyttjade anslagskrediten för 2024 (11 830 tkr). Under året planerar UKÄ också för att nyttja de särskilda medel som myndigheten

tilldelas i regleringsbrevet (RB 2:64 ap.28), se mer under rubriken om särskilda medel nedan.

Särskilda medel

Utöver anslaget om 173 554 tkr för 2025 tilldelas UKÄ särskilda medel om 2 000 tkr för Nationella vårdkompetensområdet (Regleringsbrev; Villkor för anslag 2:64, ap.28 kompetensförsörjning). Dessa nyckelmärkta medel regleras av UKÄ:s medarbetares tidsredovisning på projekt som rör myndighetssamverkan.

Övriga intäkter

För år 2025 planerar UKÄ för övriga intäkter om 1 100 tkr (se tabell 3). Intäkterna härstammar från samarbeten UKÄ har med övriga myndigheter, t.ex. Socialstyrelsen (Joint Action Heros EU-projekt), Kammarkollegiet (Omställning och kompetensstöd) och Försäkringskassan (särskilt högriskskydd) samt Universitet och högskolerådet (Plattform för internationalisering, Plint). Hur stora de övriga intäkterna blir för 2025 beror på i hur stor utsträckning samarbete sker under året. Detta följs upp i tertialuppföljningarna under året, i T1, T2 och T3.

Anslagskredit

För 2024 beviljades UKÄ en utökad anslagskredit om totalt 14 081 tkr och av dessa nyttjade myndigheten 11 830 tkr. För 2025 planerar UKÄ att nyttja anslagskrediten om 5 206 tkr som beviljas myndigheten i regleringsbrevet för 2025 samt att återbetala anslagskrediten för 2024 på 11 830 tkr.

Tabell 4. Återbetalningsplan anslagskredit (belopp angivna i tkr).

Finansiering (tkr)	2024	2025	2026	2027	2028
Återbetalning anslagskredit	0	-11 830	-5 206	-4 997	-5 084
Anslagskredit	11 830	5 206	4 997	5 084	0

Tabell 4 visar UKÄ:s plan för att nyttja anslagskredit enligt 7 och 8 §§ anslagsförordningen (2011:223) för åren 2024–2028. Tabellen visar även myndighetens plan för att återbetala nyttjad anslagskredit.

Avdelningarnas budget 2025

Det anslag som UKÄ tilldelas fördelas mellan myndighetens fyra avdelningar. Fördelningen mellan avdelningarna har gjorts efter äskanden från respektive avdelning och därefter utifrån prioriteringar i ledningsgruppen. Den tilldelade budgeten är planerad utifrån att UKÄ ska klara sina uppdrag med bibehållen kvalitet trots minskade resurser. Samtliga avdelningar har fått ett sparbeting och behöver effektivisera sin verksamhet.

Enligt de ekonomiska förutsättningarna i UKÄ:s budget 2025 har myndigheten 168 930 tkr i tillgängliga medel. Dessa medel fördelas till avdelningarna enligt principen som beskrivs ovan. Fördelningen illustreras i tabell 5.

Tabell 5. Avdelningarnas budget 2025 (belopp angivna i tkr).

Avdelning (tkr)	Budget 2025
Analysavdelningen	45 602
Juridiska avdelningen	19 415
Utvärderingsavdelningen	46 413
Avdelning för verksamhetsstöd	57 500
Totalt	168 930

Myndighetsövergripande riskanalys 2025

I enlighet med 3§ myndighetsförordningen (2007:515) ansvarar myndighetens ledning för verksamheten som ska bedrivas:

- effektivt
- enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen
- med en tillförlitlig och rättvisande redovisning
- med god hushållning med statens medel.

På myndigheten ska det finnas en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt i enlighet med 4§ myndighetsförordningen (2007:515). Med intern styrning och kontroll menas den process som syftar till att säkra att UKÄ fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i myndighetsförordningen.

Arbetet med riskanalyser är en viktig del i hur UKÄ säkerställer att det på myndigheten finns en intern styrning och kontroll. På myndigheten finns Riktlinjer för riskanalyser på Universitetskanslersämbetet (Reg.nr. 00243-20-1).

Riskanalysen syftar till att ge UKÄ:s ledning en samlad och strukturerad bild av de risker som bedöms kunna påverka möjligheterna för UKÄ att fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla kraven i myndighetsförordningen (2007:515).

Riskskala

Riskskalan som UKÄ tillämpar mäter sannolikhet och konsekvens enligt en fyrgradig skala som definieras enligt nedan.

Sannolikhet

4	Mycket stor	Inte en fråga om, utan när risken inträffar.
3	Stor	Risken kan mycket väl inträffa.
2	Liten	Det sker inte under normala omständigheter, men det är möjligt att risken inträffar.
1	Mycket liten	Det är osannolikt att risken inträffar.

Konsekvens

4	Mycket stor	Omfattande påverkan på möjligheten att uppfylla mål och fullgöra sitt uppdrag om risken inträffar.
3	Stor	Betydande påverkan på möjligheten att uppfylla mål och fullgöra sitt uppdrag om risken inträffar.
2	Liten	Begränsad påverkan på möjligheten att uppfylla mål och fullgöra sitt uppdrag om risken inträffar.
1	Mycket liten	Påverkar nästan inte alls möjligheten att uppfylla mål och fullgöra sitt uppdrag om risken inträffar.

Utifrån riskskalan tas ett riskvärde fram för respektive risk genom att multiplicera sannolikheten för att risken inträffar med konsekvensen.

Beroende på riskvärde vidtas olika åtgärder enligt följande:

- Riskvärde 1–2 (försumbar risk): Lämnas utan åtgärd.
- Riskvärde 3–6 (låg risk): Risken behöver inte leda till särskilda åtgärder men bevakas för eventuell omvärdering.
- Riskvärde 8–12 (medelrisk): Risken ska åtgärdas och uppföljningen ska dokumenteras.
- Riskvärde 16 (hög risk): Risken ska prioriteras, ska åtgärdas och uppföljningen ska dokumenteras.

Risker

S = Sannolikhet, K = Konsekvens, RV = Riskvärde

Ansvarig: AC = Avdelningschef

Område	Risk	S	K	RV	Åtgärd	Ansvarig	Uppföljning av riskvärden och åtgärder
Risk att UKÄ utifrån de ekonomiska förutsättningarna har svårt att uppnå en ekonomi i balans de kommande åren.	De ekonomiska förutsättningarna för UKÄ har stramats åt och myndigheten förväntas uppnå minst samma resultat med minskade resurser både 2025 och de kommande åren (2026–2028). En anpassning till nuvarande ekonomiska förutsättningar pågår men tar tid.	3	3	9	Ta fram en hållbar och funktionell process för ekonomi-, verksamhetsplanering och uppföljning. Processen kommer att involvera kärnverksamheten.	AC VS	T3
Risk för ohälsosam arbetsbelastning.	Risk för ohälsosam arbetsbelastning hos medarbetarna då UKÄ förväntas uppnå minst samma resultat med minskade resurser under 2025 och de kommande åren. UKÄ ser också att allt fler uppdrag kommer till myndigheten vid sidan av instruktionen (i ändrade regleringsbrev), vilket kan leda till ytterligare ökad arbetsbelastning.	3	3	9	Löpande följa upp medarbetarnas arbetsbelastning i tex utvecklingsdialoger och avstämningar på grupp och individnivå. Särskilt ska avdelningsövergripande uppgifter uppmärksammas. Vid behov prioritera om eller vidta andra relevanta åtgärder. Förberedelse inför en medarbetarundersökning 2026.	Alla chefer	T3
Risk att UKÄ:s leveranser och handlingsutrymme begränsas.	De ekonomiska förutsättningarna för UKÄ riskerar att leda till att vissa uppgifter och initiativ, som är relaterade till myndighetens instruktion men som inte är direkt kopplade till regeringsuppdrag eller lagkrav, inte längre kan utföras. Denna risk är särskilt stor mot bakgrund av att många nya uppdrag åläggs UKÄ till följd av bl.a. forskningspropositionen.	3	3	9	Ta fram en hållbar och funktionell process för verksamhetsplanering och -uppföljning som involverar kärnverksamheten.	AC VS	T3
Risk att UKÄ inte får godkänt på sin förnyade ENQA ansökan.	Betydande förtroendeskada för kvalitetssäkringssystemet för svensk högre utbildning och UKÄ som myndighet. Indirekt skada för svensk högre utbildning generellt som kan påverka möjligheten till internationella samarbeten och internationell studentrekrytering för svenska lärosäten.	2	4	8	Följ plan för förberedelser inför ENQA-granskning.	AC Utv.	T1, T2, T3

Område	Risk	S	K	RV	Åtgärd	Ansvarig	Uppföljning av riskvärden och åtgärder
Risk för brist på nyckelkompetens	Brist på nyckelkompetens kan påverka UKÄ:s möjlighet att genomföra sitt uppdrag.	2	3	6	Ledningsgruppen gör löpande övergripande prioriteringar för att behålla nyckelkompetens och inför rekrytering av nyckelkompetens.	Ledningsgruppen	T3

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

/

